2024/2289

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2289 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za kontrolu ribarstva za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za kontrolu ribarstva za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ribarstvo,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0100/2024),

A. budući da je prema računu prihoda i rashoda ([1]) konačni proračun Europske agencije za kontrolu ribarstva („Agencija”) za financijsku godinu 2022. iznosio 34 967 797 EUR, što je povećanje od 61,73 % u odnosu na 2021. godinu, uz procijenjeno povećanje od 41 % općih subvencija EU-a te znatan rast namjenskih prihoda iz višegodišnjih sporazuma o doprinosu i bespovratnih sredstava; budući da su dodatne subvencije EU-a dodijeljene Agenciji, pokrenute 2021., povezane sa zakonodavnim financijskim izvještajem koji se odnosi na veće nadzorne zadaće u vodama EU-a koje graniče s Ujedinjenom Kraljevinom; budući da otprilike 84 % proračuna Agencije dolazi iz proračuna Unije, a otprilike 16 % iz namjenskih prihoda;

B. budući da Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) izjavljuje da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo izvršenjem proračuna od 99,41 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tu godinu, što je neznatno povećanje od 0,34 % u odnosu na 2021.; prima na znanje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 57,78 %, što je smanjenje od 16,7 % u odnosu na 2021.;

2. sa zabrinutošću napominje da je, prema Revizorskom sudu, Agencija prenijela 11,9 milijuna EUR (41 %) raspoloživih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za 2022. u 2023.; prima na znanje da je to uključivalo 1,6 milijuna EUR (ili 53 %) odobrenih sredstava u okviru glave II., koja se odnose na administrativne zadaće (2021.: 34 %) i 10,1 milijun EUR (ili 63 %) odobrenih sredstava u okviru glave III., koja se odnose na operativne zadaće (2021.: 42 %); ističe da su visoke stope prijenosa u suprotnosti s proračunskim načelom jedne godine i upućuju na strukturne probleme u proračunskom postupku i ciklusu izvršenja proračuna; prima na znanje odgovor Agencije o tom pitanju u kojem se ističe da su visoki prijenosi iz 2022. posljedica vrlo posebnih okolnosti za koje se ne očekuje da će se ponoviti;

3. napominje da je financijsku godinu 2022. obilježio oporavak od posljedica pandemije bolesti COVID-19 na prethodne dvije financijske godine, dok su se proračun i resursi EFCA-e nastavili povećavati zbog dodatnih zadaća i projekata, kako je predviđeno njezinim jedinstvenim programskim dokumentom za 2022.; ističe da bi rat u Ukrajini mogao utjecati na priznavanje i mjerenje određene imovine i obveza u bilanci te na određene prihode i rashode priznate u izvještaju o financijskom rezultatu za naredna izvještajna razdoblja;

([1]) SL C 38, 31.1.2023., str. 65.

4. naglašava da su za kontrolu ribolovnih aktivnosti prvenstveno odgovorne države članice, dok je uloga Agencije pružati potporu; ističe da će nedavna revizija sustava kontrole ribarstva Unije dovesti do povećanja radnog opterećenja Agencije kad je riječ o pružanju potpore; naglašava da je važno istaknuti da bi povećanje obveza bez dostatnih popratnih sredstava bilo nedosljedno; naglašava da bi zbog toga u predstojećim godinama Agenciji trebalo omogućiti dostatne financijske i ljudske resurse;

Uspješnost

5. pozdravlja činjenicu da je Agencija 2022. provela 95,4 % godišnjeg programa rada koji je Upravni odbor usvojio u okviru jedinstvenog programskog dokumenta;

6. sa zadovoljstvom primjećuje da se Agencija koristi ključnim pokazateljima uspješnosti kako bi ocijenila rezultate svojih aktivnosti u dvama primarnim područjima: operativnim i horizontalnim aktivnostima; nadalje, potvrđuje da operativne aktivnosti obuhvaćaju ključna područja kao što su operativna suradnja, pomoć u suradnji, međunarodna dimenzija i suradnja Unije kad je riječ o funkcijama obalne straže; prima na znanje da horizontalne aktivnosti uključuju komunikaciju i zastupanje, informacijsku i komunikacijsku tehnologiju i informacijsku sigurnost, kao i administrativne i upravljačke postupke;

7. primjećuje da su tijekom 2022. Agenciji dodijeljena dodatna sredstva kako bi joj se osigurali potrebni operativni kapaciteti za pomoć državama članicama i Komisiji u sustavu praćenja, kontrole i nadzora koji se koristi za zajedničku ribarstvenu politiku, uključujući mjere koje proizlaze iz Sporazuma o trgovini i suradnji s Ujedinjenom Kraljevinom; osim toga, napominje da su 2022. uključena tri nova projekta subvencionirana bespovratnim sredstvima u okviru predstojećeg Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA); primjećuje da su ti projekti obuhvaćali studiju o postupku vaganja proizvoda ribarstva diljem Unije, virtualnu regionalnu akademiju za osposobljavanje u zapadnom Sredozemnom moru za kontrolu i inspekciju ribarstva, kao i održavanje Priručnika i internetskog okvira za sektorske kvalifikacije (SQF) za suradnju Unije u pogledu funkcija obalne straže;

8. podsjeća da je Agencija obvezna svakih pet godina provoditi neovisnu evaluaciju kao odgovor na pravnu obvezu utvrđenu člankom 48. Uredbe (EU) 2019/473 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]); primjećuje da je za razdoblje 2017. – 2021. vanjski ocjenjivač u srpnju 2022. predstavio nacrt završnog izvješća koji je podnesen članovima Upravnog odbora na razmatranje; napominje da je evaluacijom ocijenjena uspješnost Agencije u odnosu na pet kriterija: djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, usklađenost i dodana vrijednost Unije, što je u skladu sa Smjernicama Komisije za bolju regulativu; ističe da je u evaluaciji navedeno deset preporuka usmjerenih na različite aspekte, konkretno, na organizacijske aspekte, utvrđivanje toga jesu li uloga i aktivnosti i dalje primjereni za ispunjavanje ciljeva utvrđenih u Uredbi (EU) 2019/473, kao i preporuke o posebnim aktivnostima Agencije;

9. podsjeća na ključan doprinos Agencije provedbi ZRP-a, posebno u pogledu kontrole ribarstva i borbe protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; pozdravlja povećanje kapaciteta zakupljenih odobalnih ophodnih plovila Agencije za provođenje ribarstvene kontrole i inspekcijskih pregleda u vodama Unije i međunarodnim vodama te za pružanje potpore nacionalnim tijelima; ističe sudjelovanje Agencije u velikim međunarodnim koalicijama za borbu protiv nezakonitog ribolova, kao što je operacija PESCAO (Program za poboljšano regionalno ribarstvo u zapadnoj Africi);

10. napominje da je Agencija 2022. prijavila 47 592 inspekcijska pregleda (na moru i na kopnu), koji su rezultirali utvrđivanjem 5 167 slučajeva sumnje na prekršaj, što je smanjenje broja inspekcijskih pregleda od 11 % i povećanje broja slučajeva sumnji na prekršaj od 28 % u usporedbi s brojkama iz 2021.; ističe da uočeno smanjenje nije nužno povezano sa smanjenjem uloženih napora država članica u pogledu kontrole; poziva Agenciju da pruži detaljnije informacije o razlozima za te promjene; ističe da inspekcijski pregledi i druge popratne mjere imaju ključnu ulogu ne samo u pravilnom upravljanju ribljim stokovima, nego i u osiguravanju jednakih uvjeta za ribare u Uniji;

([2]) Uredba (EU) 2019/473 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o Europskoj agenciji za kontrolu ribarstva (SL L 83, 25.3.2019., str. 18.).

11. ističe ulogu Agencije u pružanju usluga izgradnje kapaciteta i osposobljavanja trećim zemljama i njezinu ključnu ulogu u jamčenju ravnopravnih uvjeta za sve obalne države;

Učinkovitost i rezultati u tom području

12. ističe da Agencija i dalje ima koristi od učinkovitosti ostvarene pridržavanjem plana Komisije u pogledu uključivanja njihovih postojećih korporativnih informacijskih sustava (SUMMA, e-nabava prije i nakon dodjele, MIPS, AGM, Sysper moduli, PPMT itd.); napominje da, osim prednosti utvrđenih u pogledu aspekata integracije svih tih sustava, smanjenje troškova održavanja potrebnih za izmjene i ažuriranja donosi jasne koristi;

13. pozdravlja činjenicu da Agencija prihvaća pozive za međuinstitucijske postupke javne nabave koje prima od Komisije i drugih agencija; napominje da Agencija trenutačno koristi više od 45 okvirnih ugovora koje su potpisali drugi subjekti; napominje da to dovodi do rotacije na vodećoj ulozi među agencijama, čime se općenito povećava učinkovitost napora agencija u pogledu javne nabave;

14. skreće pozornost na centralizaciju zajedničkih administrativnih zadaća, što je također doprinijelo učinkovitosti; prima na znanje da se pokretanje financijskih postupaka i njihova provjera i dalje centraliziraju, što omogućuje veću kontrolu transakcija, unificiranje metodologija i zadržavanje stručnog znanja u tim područjima;

15. napominje da je još jedan primjer veće učinkovitosti u području ljudskih resursa dijeljenje postojećih popisa uspješnih kandidata u postupcima zapošljavanja s drugim agencijama u slučaju da profil popisa uspješnih kandidata odgovara potrebama dotične agencije; napominje da se tom praksom omogućuje korištenje popisa uspješnih kandidata druge agencije, bez potrebe za organiziranjem postupka zapošljavanja koji iziskuje resurse;

16. prima na znanje nastavak suradnje Agencije s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) te s Europskom agencijom za pomorsku sigurnost (EMSA) u cilju potpore nacionalnim tijelima koja obavljaju funkcije obalne straže, u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2019/473; smatra tu suradnju uspješnim primjerom sinergije među agencijama Unije koji bi trebao poslužiti kao nadahnuće agencijama u drugim područjima; poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u tom pogledu te smatra da je primjereno i povećati suradnju između Agencije i Europske agencije za okoliš;

Kadrovska politika

17. napominje da je 31. prosinca 2022. razina popunjenosti plana radnih mjesta iznosila 96,1 %, tj. imenovana su 74 privremena djelatnika od 77 odobrenih u okviru proračuna Unije (65 odobrenih radnih mjesta 2021.); također primjećuje da je 2022. za Agenciju radilo 11 ugovornih djelatnika, šest upućenih nacionalnih stručnjaka te 16 vanjskih djelatnika i konzultanata; nadalje, napominje da je ukupno 13 ugovornih djelatnika dobilo potporu u obliku *ad hoc* bespovratnih sredstava i sporazuma o doprinosu u okviru različitih projekata;

18. prima na znanje reorganizaciju provedenu u veljači 2022. kako bi se organizacija prilagodila dodatnim zadaćama i resursima dodijeljenima Agenciji kako bi se povećali potrebni operativni kapaciteti za pružanje pomoći u praćenju, kontroli i nadzoru ribarstva u skladu sa zahtjevima ZRP-a, uključujući mjere koje proizlaze iz Sporazuma o trgovini i suradnji s Ujedinjenom Kraljevinom te nekoliko novih projekata u okviru sporazuma o doprinosu; ističe da je povećanje osoblja iznosilo gotovo 50 % u usporedbi sa stanjem na početku 2021., uključujući privremeno osoblje, ugovorne djelatnike i upućene nacionalne stručnjake;

19. prima na znanje politiku Agencije kojom se promiče jednako postupanje prema osoblju i cilj postizanja rodne ravnoteže i u pogledu broja zaposlenika i u pogledu njihova platnog razreda i razine odgovornosti; prima na znanje rodnu ravnotežu među ukupnim osobljem Agencije, u kojemu su 54 od 106 osoba (51 %) žene; ne odobrava činjenicu da žene čine 38 % osoblja razreda AD 8 (administratorska funkcijska skupina, razred 8) i više (isto kao 2021.); podsjeća na važnost jamčenja rodne ravnoteže i poziva Agenciju da taj aspekt uzme u obzir kad je riječ o imenovanjima na položaje višeg i srednjeg rukovodstva; napominje da je Agencija, iako 2022. nije donijela „Povelju o raznolikosti i uključivosti”, mjerama koje je poduzimala nastojala uskladiti se s održivim ciljem br. 5 o rodnoj ravnopravnosti, kako je navedeno u njezinim ciljevima;

20. napominje da je na dan 31. prosinca 2022. Agencija zapošljavala osoblje iz 18 država članica; napominje da 33 % njezina osoblja čine državljani države članice u kojoj se Agencija nalazi; podsjeća na važnost geografske ravnoteže i potiče Agenciju da nastavi poduzimati potrebne mjere za uravnoteženu i pravednu zemljopisnu zastupljenost;

21. prima na znanje da Agencija od 1. listopada 2022. analogijom primjenjuje pravila Komisije o radnom vremenu i hibridnom radu;

22. primjećuje da je 2022. provedba modula Sysper uključivala uvođenje funkcije dopusta iz osobnih potreba (CCP), dodavanje platnih lista NDP za privremeno i ugovorno osoblje, uvođenje nove mogućnosti podnošenja zahtjeva za rad na daljinu iz inozemstva (privremeni rad na daljinu) za privremeno i ugovorno osoblje, zajedno s privremenim načinom rada ADI; nadalje, uvedene su funkcionalnosti Syspera povezane s provedbom novih pravila o radnom vremenu i hibridnom radu, uveden je modul STAGE te je obavljen pripremni rad za module EVAL i OBJ;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

23. svjestan je da Agencija na svojim internetskim stranicama objavljuje izjave o financijskim interesima i životopise članova Upravnog odbora i višeg rukovodstva; konstatira, nadalje, da Agencija redovito ažurira tablicu, dostupnu na njezinim internetskim stranicama, sa svim sastancima izvršne direktorice i članova osoblja s organizacijama ili samozaposlenim osobama koje sudjeluju u oblikovanju i provedbi politika Unije kako bi se osigurala potpuna transparentnost i povjerenje u aktivnosti Agencije;

24. poziva Agenciju da nastavi redovito ažurirati i objavljivati informacije o relevantnim sastancima izvršne direktorice i osoblja s organizacijama ili samozaposlenim osobama koje sudjeluju u oblikovanju i provedbi politika Unije kako bi se osigurala potpuna transparentnost i povjerenje u aktivnosti Agencije;

25. prima na znanje da Agencija primjenjuje svoju politiku o sukobima interesa na svoje osoblje, upućene nacionalne stručnjake, plaćene vanjske stručnjake, stažiste i članove Upravnog i Savjetodavnog odbora; napominje da informira svoje osoblje o toj politici putem intraneta i tečajeva te da se dužnosnici i stručnjaci obvezuju na usklađenost s njome potpisivanjem izjava, među ostalim izjava o povjerljivosti; nadalje, napominje da su u općim uvjetima ugovorâ Agencije utvrđene posebne odredbe o sukobu interesa za ugovaratelje Agencije, uključujući osoblje agencija za privremeno zapošljavanje koje pruža usluge;

26. potvrđuje da Agencija od 2014. ima strategiju za borbu protiv prijevara koja se redovito ažurira i trenutačno je usmjerena na provedbu mjera za ublažavanje rizika od prijevara utvrđenih u procjenama rizika; napominje da se u najnovijem ažuriranju 2022., koje je odobrio Upravni odbor, naglašavaju kontinuirani napori u podizanju razine osviještenosti o etičnosti i integritetu;

Javna nabava

27. prima na znanje da je prema tvrdnjama Revizorskog suda Agencija 2022. potpisala okvirni ugovor u vrijednosti od 90 milijuna EUR za najam triju odobalnih ophodnih plovila, s početnim trajanjem od 24 mjeseca, uz mogućnost prešutnog produljenja četiri puta, svaki put za dodatnih 12 mjeseci, ukupno do šest godina; podsjeća da su točkom 1.1 Priloga 1. Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) (Financijska uredba) dopušteni okvirni ugovori u trajanju duljem od četiri godine, ali samo u iznimnim, propisno opravdanim slučajevima; prima na znanje da je Agencija dulji ugovor opravdala potrebom da se zajamči odgovarajući povrat ulaganja za

([3]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

ugovaratelje koji su plovila morali dodatno opremiti čamcima na napuhavanje s čvrstim trupom; nadalje, napominje da je Revizorski sud to obrazloženje smatrao nedovoljnim jer su troškovi opremanja procijenjeni na oko 1 % ukupne vrijednosti ugovora te je Agencija, osim toga, zadržala mogućnost jednostranog raskida ugovora nakon prve dvije godine i nakon svake sljedeće godine, čime se dovodi u pitanje argument da je ugovaratelju bilo potrebno zajamčeno trajanje ugovora od šest godina kako bi se osigurao povrat ulaganja; ističe da će Revizorski sud naknadna povezana plaćanja smatrati nepravilnima ako se ugovor produlji usprkos četverogodišnjem ograničenju; primjećuje da je Agencija pri pripremi postupka smatrala da tržište možda nije procijenilo da uobičajeno trajanje ugovora od četiri godine pruža dovoljan povrat ulaganja te da su uspješno pružanje i kontinuitet usluge koja je predmet povezanog okvirnog ugovora ključni za njezine osnovne operacije;

28. podsjeća na to da je u svim postupcima nabave važno zajamčiti pošteno tržišno natjecanje među ponuditeljima te nabavu robe i usluga po najboljoj mogućoj cijeni uz poštovanje načela transparentnosti, proporcionalnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije; poziva Agenciju da poboljša svoje postupke javne nabave, osiguravajući pritom potpunu usklađenost s primjenjivim pravilima, kako bi ostvarila najveću moguću vrijednost za javna sredstva;

Unutarnja kontrola

29. izražava zabrinutost zbog toga što je Revizorski sud utvrdio da u postupcima za odabir i angažiranje vanjskih stručnjaka sustavno manjka pouzdan revizijski trag koji se zahtijeva člankom 36. stavkom 3. Financijske uredbe; napominje da, konkretno, nije prikupljeno dovoljno dokaza o tome da su stručnjaci kojima su povjerene određene zadaće odabrani na temelju unaprijed definiranih kriterija za odabir koji se odnose na njihove relativne prednosti te o tome da su se poštovala načela nediskriminacije i jednakog postupanja utvrđena u članku 237. Financijske uredbe; poziva Agenciju da poboljša svoje interne postupke odabira i angažiranja vanjskih stručnjaka te da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o svim mjerama poduzetima u tom pogledu;

30. sa zabrinutošću napominje da je, prema Revizorskom sudu, Agencija u svibnju 2022. pokrenula pregovarački postupak bez prethodne objave obavijesti o nadmetanju za najam odobalnih ophodnih plovila koja će se upotrebljavati u vodama između Unije i Ujedinjene Kraljevine te je u lipnju 2022. potpisala ugovor kako bi premostila jaz između prethodnih i budućih ugovora u okviru otvorenog postupka, koji je u tijeku i koji je trajao dulje nego što se prvotno očekivalo; prima na znanje da je Agencija opravdala hitnost iskoristivši izuzeće u Financijskoj uredbi, navodeći nepredvidive događaje, što je iznimka dopuštena točkom 11.1. podtočkom (c) Priloga I. Financijskoj uredbi; primjećuje da je Revizorski sud zaključio da, premda neki od faktora koji su doveli do te hitnosti možda nisu bili predvidljivi, a neki drugi faktori jesu, činjenica da nisu na odgovarajući način uzeti u obzir upućuje na manjkavosti u planiranju Agencije kao i u njenom upravljanju javnom nabavom za zakup tih triju plovila; poziva Agenciju da razmotri i ispravi manjkavosti u svojem planiranju i upravljanju javnom nabavom, koje je istaknuo Revizorski sud, i da tijelo nadležno za davanje razrješnice što prije izvijesti o svim mjerama poduzetima u tom pogledu;

Ostale primjedbe

31. prima na znanje da Agencija nije provela certifikaciju u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) jer su napori usmjereni na potporu drugim projektima; podsjeća da je cilj tog sustava promicati stalna poboljšanja u pogledu okolišne učinkovitosti organizacija; potiče Agenciju da poduzme korake prema provedbi EMAS-a;

32. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([4]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.